



## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

### תורה – ויקרא פרק ט'

(יא) וְאֵת הַבֶּשֶׂר וְאֵת הָעוֹר שָׂרַף בְּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ: (יא) וְאֵת הַבֶּשֶׂר וְאֵת הָעוֹר שָׂרַף בְּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ: (יא) וְיֵת בְּשָׂרָא וְיֵת מִשְׁכָּא אֹקִיד בְּנוֹרָא מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא:  
 (יב) וַיִּשְׁחֹט אֶת הָעֵלָה וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אֹהֶרֶן אֱלֹיו אֶת הַדָּם וַיִּזְרְקוּהוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: (יב) וַיִּשְׁחֹט אֶת הָעֵלָה וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אֹהֶרֶן אֱלֹיו אֶת הַדָּם וַיִּזְרְקוּהוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:  
 (יג) וְאֵת הָעֵלָה הִמְצִיאוּ אֱלֹיו לְנִתְחִיָּה וְאֵת הָרֹאשׁ וַיִּקְטֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ: (יג) וְאֵת הָעֵלָה הִמְצִיאוּ אֱלֹיו לְנִתְחִיָּה וְאֵת הָרֹאשׁ וַיִּקְטֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ: (יג) וְיֵת עֲלֵתָא אֲמִטְיָאוּ לִיָּה לְאַבְרָהָא וְיֵת רִישָׁא וְאַסְק עַל מִדְּבָחָא:  
 (יד) וַיִּרְחֹץ אֶת הַקֶּרֶב וְאֵת הַפְּרָעִים וַיִּקְטֹר עַל הָעֵלָה הַמִּזְבֵּחַ: (יד) וַיִּרְחֹץ אֶת הַקֶּרֶב וְאֵת הַפְּרָעִים וַיִּקְטֹר עַל הָעֵלָה הַמִּזְבֵּחַ: (יד) וְחֲלִיל יֵת גְּזָא וְיֵת פְּרָעִיָּא וְאַסְק עַל עֲלֵתָא לְמִדְּבָחָא:  
 (טו) וַיִּקְרַב אֶת קֶרְבֵּן הָעֵם וַיִּקַּח אֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וַיִּשְׁחָטוּהוּ וַיִּחַטְּאוּהוּ: (טו) וַיִּקְרַב אֶת קֶרְבֵּן הָעֵם וַיִּקַּח אֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וַיִּשְׁחָטוּהוּ וַיִּחַטְּאוּהוּ: (טו) וְקֶרֶב יֵת קֶרְבֵּן עֲמָא וְנָסִיב יֵת צְפִירָא דְחַטָּאתָא דִּי לָעֲמָא וְנָכְסִיָּה וְכַפֵּר בְּדַמְיָהּ בְּקֶרְמָאָה:  
 (טז) וַיִּקְרַב אֶת קֶרְבֵּן הָעֵם וַיִּקַּח אֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וַיִּשְׁחָטוּהוּ וַיִּחַטְּאוּהוּ: (טז) וַיִּקְרַב אֶת קֶרְבֵּן הָעֵם וַיִּקַּח אֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וַיִּשְׁחָטוּהוּ וַיִּחַטְּאוּהוּ: (טז) וְקֶרֶב יֵת קֶרְבֵּן עֲמָא וְנָסִיב יֵת צְפִירָא דְחַטָּאתָא דִּי לָעֲמָא וְנָכְסִיָּה וְכַפֵּר בְּדַמְיָהּ בְּקֶרְמָאָה:

### רש"י

(יא) ואת הבשר ואת העור ואת העור שרף באש מחוץ לזבח: (יא) ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ לזבח: (יא) ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ לזבח: (יא) ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ לזבח:  
 (יב) וישחוט את העלה וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקוהו על המזבח סביב: (יב) וישחוט את העלה וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקוהו על המזבח סביב:  
 (יג) ואת העלה המציאו אליו לניתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח: (יג) ואת העלה המציאו אליו לניתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח: (יג) ואת העלה המציאו אליו לניתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח:  
 (יד) וירחץ את הקרב ואת הפרעים ויקטר על העלה המזבחה: (יד) וירחץ את הקרב ואת הפרעים ויקטר על העלה המזבחה: (יד) וחליל ית גזא וית פרעיא ואסק על עלתא למדבחה:  
 (טו) ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטוהו ויחטאוהו: (טו) ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטוהו ויחטאוהו: (טו) וקרב ית קרבן עמא ונסיב ית צפירא דחטאתא די לעמא ונכסיה וכפר בדמיה בקרמאה:  
 (טז) ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטוהו ויחטאוהו: (טז) ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטוהו ויחטאוהו: (טז) וקרב ית קרבן עמא ונסיב ית צפירא דחטאתא די לעמא ונכסיה וכפר בדמיה בקרמאה:

### נביא – שמואל ב' פרק ו' יא'-טו'

(יא) וישב ארון יהוה בית עבד אדם הגתי שלשה חדשים ויברך יהוה את עבד אדם ואת כל ביתו: (יא) ושרא אַרונָא דִּי בַּיִת עֹבֵד אַדָּם גִּיתָא תַּלְתָּא יַרְחִין וּבְרִיךְ יֵי יֵת עֹבֵד אַדָּם וְיֵת כָּל בֵּיתֵיהּ:  
 (יב) ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוה את בית עבד אדם ואת כל אשר לו בעבוד ארון האלהים וילך דוד ויעל את ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד בשמחה: (יב) ואתחוא לַמַּלְכָא דָּוִד לַמִּיר בְּרִיךְ יֵי יֵת בַּיִת עֹבֵד אַדָּם וְיֵת כָּל דִּילֵיהּ בְּדִיל אַרֹנָא דִּי וְאִזְל דָּוִד וְאַסִּיק יֵת אַרֹנָא דִּי מִבַּיִת עֹבֵד אַדָּם לְקֶרְתָּא דְּדָוִד בְּחֶדְוָא:  
 (יג) ויהי כי צעדו נשאי ארון יהוה ששה צעדים ויזבח שור ומריא: (יג) והוה כד נטלו נטלי ארונא דיי שיתא זוגין ונכיס תור ופטים:  
 (יד) ודוד מכבד בכל עז לפני יהוה ודוד חגור אפוד בד: (יד) ודוד משבח בכל תקוף קדם יי ודוד אסיר כרדוט דבוץ:  
 (טו) ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון יהוה בתרועה ובקול שופר: (טו) ודוד וכל בית ישראל מסקין ית אַרֹנָא דִּי בִּיבְבָא וּבְקָל שׁוֹפְרָא:



## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

### רש"י

(יא) ויברך ה' וגו' – אשתו ושמונה כלותיה ילדו ששה בנים זכרים אחד, שנאמר (דברי הימים א כו ו ח): ופעלתי השמיני; ששים שאנים לעובד אדום:

(יד) מכרכר – מרקד. אפוד כל – מעיל בוז, פורצייני"טו בלע"ז, ויונתן תרגם: כרדוט; וכן תרגם יונתן 'מעילים' דתמר אחות אבשלום (לקמן יג יח), כרדוטין:

### כתובים – משלי כג' יז-כא'

(יז) אֵל יִקְנֵא לְבָבָּךְ בַּחֲטָאִים כִּי אִם בְּיָרָאת יְהוָה כָּל הַיּוֹם: (יז) לֹא נָטַן לְבָבְךָ בַּחֲטָאִי אֵלָּא בַּדַּחֲלָתָא דַּאֲלֹהָא כָּל יוֹמָא:

(יח) כִּי אִם יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֶתָּךְ לֹא תִפְרֹת: (יח) מִטּוֹל דִּתְהוּי לֶךְ אַחֲרִיתָא טַבְתָּא וּסְכוּיָךְ לֹא נִגְמַר:

(יט) שָׁמַע אֶתְהָא בְּנֵי וְחָכְם וְאֲשֶׁר בְּדַרְךָ לְבָבָּךְ: (יט) שָׁמַע אֶת בְּרִי וְאֶתְחַכֵּם וְתַרְץ לְבָבְךָ לְאַרְחָא:

(כ) אֵל תְּהִי בְּסַבְּאֵי יַיִן בְּזוֹלָלִי בְּשֵׁר לְמוֹ: (כ) לֹא תְהוּי בַּאֲלִין דַּאֲסִיטוֹן בְּבִישְׂרָא וּבַאֲלִין דְּרוּיִן חִמְרָא:

(כא) כִּי טַבָּא וְזוֹלָל יוֹרֵשׁ וְקָרְעִים תִּלְבִּישׁ נוֹמָה: (כא) מִטּוֹל דְּרוּיִ וְאֲסִיט מִתְמַסְכָּן וּבִזְעִתָּא נִלְבַּשׁ נְיוֹמָא:

### רש"י

(יז) אל יקנא לבבך לצד בחטאים – זהלחתם להיות רשע כמותם:

(יח) כי אם יש אחריית – אם זה משמש כלשון אשר כלו אשר בעבור זה יש אחריית תקוה אליו:

(יט) שמע אתה בני וחכם ואשר בדרכך לבבך – מאחר שתתחכם תוכל ללכת בדרכי לבבך כי לב חכם לא ישיאך לעצירה:

(כ) אל תהי בסבאי יין בזוללי בשער למו – כי סובא זולל יורש – יתמסקו. וקרעים תלביש נומה – העללות והתנומה תלביש אותך בגדי קרועים:

### משנה – כתובות פרק י'

(א) מִי שֶׁהָיָה נָשׁוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וְמֵתָה, הָרְאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשֵּׁנִיָּה, וַיּוֹרְשִׁי הָרְאשׁוֹנָה קוֹדֶמִין לַיּוֹרְשִׁי שֵׁנִיָּה. נָשָׂא אֶת הָרְאשׁוֹנָה וְמֵתָה, נָשָׂא שֵׁנִיָּה וְמֵתָה הוּא, שֵׁנִיָּה וַיּוֹרְשִׁיהָ קוֹדֶמִים לַיּוֹרְשִׁי הָרְאשׁוֹנָה:

רע"ב – (א) מי שהיה יורשי הראשונה קודמים ליורשי השניה – אם מתו נשיו אחריו עד שלא הספיקו לגבות: שניה ויורשיה קודמים – שהיא בעלת חוב, ויורשי ראשונה באים לירש מאביהן כתובת בנין דכרין, להא אינון ירתון תנו, לפיכך פורעין את החוב תחלה ומה שנשאר יירשו. ודוקא כשנשבעה

השניה על כתובתה אז היא או יורשיה נוטלים כתובתה. אבל אם מתה היא לאחר שמת בעלה ולא נשבעה על כתובתה, אין יורשיה נוטלים כלום מכתובתה, דקיימא לן אין אדם מוריש שבעה לבניו, כלומר ממון שאין אדם זוכה בו אלא בשבעה ומת קודם שנשבע, אוחו ממון אין אדם מורישו לבניו:



## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

(ב) מי שְׁהִיָּה נָשׁוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וּמְתוֹ וְאַחַר כֵּן מֵת הוּא וַיְתוּמִים מִבְּקָשֶׁיךָ כְּתִבַּת אֲמֹן וְאִין שָׁם אֶלָּא שְׁתֵּי כְּתִבּוֹת, חוֹלְקִין בְּשׂוּוֹה. הָיָה שָׁם מוֹתֵר דִּינָר, אֶלּוֹ נוֹטְלִין כְּתִבַּת אֲמֹן וְאֶלּוֹ נוֹטְלִין כְּתִבַּת אֲמֹן. אִם אָמְרוּ יְתוּמִים, אֲנַחְנוּ מַעֲלִין עַל נְכֶסֶי אַבִּינוּ יִתֵּר דִּינָר, כְּדִי שִׁיטְלוּ כְּתִבַּת אֲמֹן, אִין שׁוּמְעִין לָהּ, אֶלָּא שְׁמִין אֶת הַנְּכֶסֶים בְּבֵית דִּין:

רע"ב – (ב) ויתומים מבקשים כתובת אמון – שכתובה של אחת מרובה משל חזרתה, ואומרים צניה כתובת צנין דכרין ניטול, וכן אחס, והשאר נחלוק: חולקים צוה – כשאר כל הירושות, ואין נוטלים כתובת צנין דכרין:

רע"ב – (ג) ויתומים מבקשים כתובת אמון – שכתובה של אחת מרובה משל חזרתה, ואומרים צניה כתובת צנין דכרין ניטול, וכן אחס, והשאר נחלוק: חולקים צוה – כשאר כל הירושות, ואין נוטלים כתובת צנין דכרין:

(ג) הָיָה שָׁם נְכֶסֶים בְּרֵאוּי, אִינָן בְּבִמְחֻזָּק. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֶפְלוּ יֵשׁ שָׁם נְכֶסֶים שְׁאִין לָהֶם אַחֲרֵיכֶן, אִינָן כְּלוּם, עַד שִׁיְהִיּוּ שָׁם נְכֶסֶים שְׁיֵישׁ לָהֶן אַחֲרֵיכֶן יוֹתֵר עַל שְׁתֵּי הַכְּתִבּוֹת דִּינָר:

קרקעות. והלכה כרבי שמעון. ואף בזמן הזה דנהיגי דמטלטלי דיתמי משעבדי לבעל חוב, אין כתובת צנין דכרין נוהגת במטלטלין אלא בקרקעות:

רע"ב – (ג) היו שם נכסים בראוי – כגון עסקא שציד אחרים או הלואה: אינן כבמוחזק – אינן נחשבים להיות כאילו הן מוחזקים צידו ויש כאן מותר דינר: שאין להם אחריות – מטלטלים: שיש להם אחריות –

(ד) מי שְׁהִיָּה נָשׁוּי שְׁלֹשׁ נָשִׁים וּמְתוֹ, כְּתִבַּתָּהּ שֶׁל זֶה מְנָה וְשֶׁל זֶה מְאֵתִים וְשֶׁל זֶה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאִין שָׁם אֶלָּא מְנָה, חוֹלְקוֹת בְּשׂוּוֹה. הָיָה שָׁם מְאֵתִים, שֶׁל מְנָה נוֹטְלֵת חֲמִשִּׁים. שֶׁל מְאֵתִים וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שֶׁל זָהָב. הָיָה שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שֶׁל מְנָה נוֹטְלֵת חֲמִשִּׁים. וְשֶׁל מְאֵתִים, מְנָה. וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שְׁשָׁה שֶׁל זָהָב. וְכֵן שְׁלֹשָׁה שִׁיטְלוּ לְכִיס, פְּחָתוּ אוֹ הוֹתִירוּ, כֵּן הֵן חוֹלְקִין:

ומפני שלא נתנה בעלת המאחיים לבעלת המנה חלקה במחנה אלא אמרה לה שלא תריב עמה וצבילה לא יתמעט חלקה, לאחר שלקחה בעלת המנה חמשים נשאר זכות בעלת המאחיים שזה עם זכות בעלת השלש מאות במנה וחצי הנשאר, וכל אחת מהן נוטלת ג' דינרי זהב שהן שבעים וחמישה דינרים של כסף שכל דינר זהב הוא עשרים וחמשה דינרים של כסף: היו שם שלש מאות – מנה ראשון משועבד לכולם, והשני לבעלת מאחיים ולבעלת שלש מאות, והשלישי לבעלת שלש מאות בלבד: של מנה נוטלת חמשים ושל מאחיים מנה – כגון דאמרה להו בעלת שלש מאות לבעלת מנה ולבעלת מאחיים, דין דברים אין לי עמכם במנה, הלכך מנה

רע"ב – (ד) של זה מנה ושל זה מאחיים כו' – ושלשתן נחתמו ציוס אחד. דאי בתלמיא יומי, הקודמת צטור קודמת בגיבוי. או שלא הניח אלא מטלטלין, שאין דין קדימה במטלטלין: חולקות צוה – שהרי כח שלשתן שזה צעבוד מנה דבכולהו איכא מנה: היו שם מאחיים – אין לבעלת מנה צעבוד אלא במנה, אבל במנה שני אין צעבוד לשטר של בעלת מנה: של מנה נוטלת חמשים – בגמרא פריך, שלישית מנה היה ראוי שתטול והיאך נוטלת חמשים שהוא חצי מנה. ומשני, דמתניתין איירי דאמרה לה בעלת מאחיים לבעלת מנה, דין דברים אין לי עמך במנה המשועבד לך ולא יתמעט חלקך בצבילי, הלכך היא ובעלת שלש מאות חולקות אותה.



## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

חולקות בעלת מאתים ובעלת מנה, נמאלת בעלת מנה נוטלת חמשים, ומנה השני חולקות בעלת מאתים ובעלת שלש מאות, נמאלת בעלת מאתים נוטלת מנה, חמשים שחלקה מהמנה הראשון עם בעלת המנה, וחמשים מהמנה השני שחלקה עם בעלת השלש מאות. והמנה השלישי נוטלת כולו בעלת השלש מאות, נמאלת נוטלת ששה דינרי זהב שהם מנה ומחאה, המנה השלישי כולו שנסאר לה וחצי המנה שחלקה עם בעלת המאתים. ובגמרא מסיק דמתניתין רבי נתן היא ואינה הלכה, לאמר רבי אין אני רואה דבריו של רבי נתן בזה, אלא חולקות בשוה, דהואיל וכל נכסיו אחריו לכחובה כל שלשת המנים משועבדים לבעלת המנה כשאר חברותיה, עד שתגבה כל כחובתה, הלכך

הראשון חולקות בעלת מאתים ובעלת מנה, נמאלת בעלת מנה נוטלת חמשים, ומנה השני חולקות בעלת מאתים ובעלת שלש מאות, נמאלת בעלת מאתים נוטלת מנה, חמשים שחלקה מהמנה הראשון עם בעלת המנה, וחמשים מהמנה השני שחלקה עם בעלת השלש מאות. והמנה השלישי נוטלת כולו בעלת השלש מאות, נמאלת נוטלת ששה דינרי זהב שהם מנה ומחאה, המנה השלישי כולו שנסאר לה וחצי המנה שחלקה עם בעלת המאתים. ובגמרא מסיק דמתניתין רבי נתן היא ואינה הלכה, לאמר רבי אין אני רואה דבריו של רבי נתן בזה, אלא חולקות בשוה, דהואיל וכל נכסיו אחריו לכחובה כל שלשת המנים משועבדים לבעלת המנה כשאר חברותיה, עד שתגבה כל כחובתה, הלכך

(ה) מִי שֶׁהָיָה נָשׁוּי אֲרָבַע נָשִׁים וְמָת, הָרֵאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לְשֵׁנִיָּה, וְשֵׁנִיָּה לְשִׁלִּישִׁית, וְשִׁלִּישִׁית לְרַבִּיעִית. הָרֵאשׁוֹנָה נִשְׁבַּעַת לְשֵׁנִיָּה, וְשֵׁנִיָּה לְשִׁלִּישִׁית, וְשִׁלִּישִׁית לְרַבִּיעִית, וְהַרְבִּיעִית נִפְרַעַת שְׁלֹא בְשִׁבּוּעָה. בֶּן נָנֶס אֹמֵר, וְכִי מִפְּנֵי שֶׁהָיָה אַחֲרוֹנָה נִשְׁבַּרְתָּ, אֵף הָיָה לֹא תִפְרַע אֶלָּא בְשִׁבּוּעָה. הָיָה יוֹצֵאוֹת בְּלֶן בַּיּוֹם אֶחָד, כָּל הַקּוֹדֶמֶת לְחִבְרָתָהּ אֶפְלוֹ שְׁעָה אַחַת, וְכָךְ הָיָה כּוֹתְבִין בִּירוּשָׁלַיִם, שְׁעוֹת. הָיָה בְּלֶן יוֹצֵאוֹת בְּשְׁעָה אַחַת וְאֵין שָׁם אֶלָּא מְנָה חוֹלְקוֹת בְּשׁוּה:

זאת ואומרת לה למחר יבא הנגזל ויטול שדהו מילי, ראוני שתשבעי לי שלא גבית כתובתיך בחיי הבעל. תנא קמא סבר בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה, הלכך למה תשבע, אם יבא הנגזל ויטרוף מזו תחזור היא על הרביעית ותטול ממנה מה שגבתה, דהויא לה רביעית בעל חוב מאוחר. וכן ננס סבר, בעל חוב מאוחר שקדם וגבה, מה שגבה גבה, ואם תחזיק זאת אין השלישית יכולה לחזור עליה, ולכך תשבע לה שלא גבתה מנכסי בעלה כלום. והלכה כתנא מא. וממילא שמעינן שאם תפסה מטלטלין שאריכה לישבע לדברי הכל כיון שאין דין קדימה במטלטלין ומה שגבה גבה:

רע"ב – (ה) הראשונה קודמת לשניה – אותה שזמן כתובתה מוקדם קודמת לשניה שזמנה מאוחר. וכן כולם: הראשונה נשבעת לשניה – אם שניה טוענת השבעי לי שלא גבית משל בעלי כלום, דלמא לא יסאר לי ממה שאגבה כתובתי. ואף שליטת תאמר כן לשניה, ורביעית לשלישית. אבל הרביעית נפרעת שלא בשבועה, וכגון שאין שם יורש בעל חוב אחר שישבעה: בן ננס אומר כו' – פלוגתייהו דת"ק וכן ננס מפרש בגמרא כגון שנמאלת שדה אחת מאלו השדות שגבו השלש נשים הראשונות, שאינה שלו, שנודע שגזלה וסוף שיבואו בעליה ויטולה, וכשצאה הרביעית לגבות כתובתה משדה רביעית צאה

(ו) מִי שֶׁהָיָה נָשׁוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וּמָכַר אֶת שְׂדֵהוּ וְכָתְבָהּ רֵאשׁוֹנָה לְלוֹקַח דִּין וְדָבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ, הַשֵּׁנִיָּה מוּצִיָּאָה מִהַלּוֹקַח וְהָרֵאשׁוֹנָה מִן הַשֵּׁנִיָּה וְהַלּוֹקַח



## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

מן הראשונה, וחזרות חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם. וכן בעל חוב. וכן אשה בעלת חוב:

חוב נוטל מיד הראשון, שהרי אינו יכול לומר לו הנחתי לך מקום שתגבה ממנו, שחובו כנגד שניהם ולוקח ראשון מוֹלֵיֵא מיד השני, ובעל חוב חוזר ומוֹלֵיֵא אף זו מן הראשון, ולוקח שני מבעל חוב, וחוזרין חלילה עד שיעשו פשרה: וכן אשה בעלת חוב – שהיה לה כתובתה על בעלה ומכר שתי שדותיו לשנים ואין בשניהם אלא כדי כתובתה, וכתבה לשני דין ודברים אין לי עמך, האשה מוֹלֵיֵא מיד לוקח ראשון, והוא מן השני, והשני מן האשה והאשה מן הראשון ולוקח ראשון מיד השני, וחוזרים חלילה:

רע"ב – (ו) וכתבה ראשונה ללוקח וכו' – וכגון שקנו מידה. ובגמרא פריך, ותימא נחת רוח עשיתי לבעלי. ומשני, כגון שמכר הבעל שדה זו לאיש אחר קודם לזה ולא ראתה האשה לחתום לו, ולזה חתמה, לאם איתא דנחת רוח עושה לבעלה היחה חותמת לראשון: פשרה – צינע. לא כולו לזה ולא כולו לזה. ולשון פושטין הוא, לא חמים ולא קרים: וכן בעל חוב – ושני לקוחות. ראובן נושא בשמעון מנה ולו שתי שדות ומכרן לשנים זו בחמשים וזו בחמשים וכתב בעל חוב ללוקח שני דין ודברים אין לי עמך, בעל

### גמרא – כתובות דף נ' ע"א

אמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אשכחיה רב יצחק בר יוסף לר' אבהו דהוה קאי באוכלוסא דאושא אמר ליה מאן מרה דשמעתא דאושא אמר ליה רבי יוסי בר חנינא תנא מיניה ארבעין זימנין ודמי ליה כמאן דמנחא ליה בכיסתיה אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד רב הונא ורב חסדא חד אמר זה הלומד תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאלין לאחרים וראה בנים לבניך שלום על ישראל אמר רבי יהושע בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישראל דלא אתי לידי חליצה ויבום רבי שמואל בר נחמני אמר כיון שבנים לבניך שלום על דייני ישראל דלא אתי לאינצויי:

### רש"י על הגמרא

עומדת לעד: זה הלומד תורה ומלמדה – מתקיימת זו הרי הון ועושר בביתו ולדקתו עומדת לעד על שטרך ללמד לתלמידים: זה הכותב כו' – הספרים קיימים לו שאינם כלים ולדקתו עומדת לעד: לאינצויי – מי קרוב וקודם בנחלה:

שמכרה בנכסי מלוג – הקרן: הבעל מוֹלֵיֵא – לשויהו רבנן ללוקח והוא לוקח ראשון: [באוכלוסא – חסיפת בני אדם]: תנא מיניה – דר' יוסי בר חנינא מרה הוא: זה הזן בניו ובנותיו קטנים – שתמיד יום ולילה הן עליו והיא לדקה שאינו חיוב עליו זהם: הון ועושר בביתו – שאין הממון כלה ולא עפ"כ לדקתו

## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

זוהר – שמיני דף מ' ע"א

רבי יצחק פתח, (דברים לב) אֲשֶׁר חֵלֵב זָבַחִימוּ יֹאכְלוּ יִשְׁתּוּ יִין נְסִיכָם. זָכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוֹן קַדִּישִׁין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְקוּדְשָׁא לֹזַן. תָּא חֲזִי יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין, כֹּל חַיִּי עֲלֵמָא דִּירְתִּין, כֹּלָּא תַלְיִין בְּהוּא עֲלֵמָא דְאַתִּי, בְּגִין דְּאִיהוּ חַיִּין דְּכֹלָּא, לְעֵילָא וְתַתָּא, וְהוּא אַתְרַ, דִּינִין דְּמִנְטְרָא שְׂאֲרִי (ואקרי יין) וּמִתְמֵן נִפְקִין חַיִּין וְקוּדְשָׁא לְכֹלָּא. וַיִּין דִּישְׂרָאֵל בְּגִין יִין דִּישְׂרָאֵל אַחְרָא, וְדָא בְּדָא תַלְיָא. דְּהָא יִשְׂרָאֵל לְעֵילָא, בִּיה נְטִיל חַיִּין, וּבְגִין כֹּף אַקְרִי עֵץ חַיִּים, עֵץ מִהוּא אַתְרַ דְּאַקְרִי חַיִּים, וְנִפְקִי מִתְמֵן חַיִּין, וְעַל דָּא מְבָרְכִין לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיִין. וַיִּין דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא כְּהַאי גְּוֹנָא:

עוּבַד עֲבוּדַת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת, דְּאִיהוּ מְסָאב, וּמֵאן דְּקָרִיב בְּהַדִּיה יִסְתָּאב, כֹּד יִקְרַב בְּיִין דִּישְׂרָאֵל, הָא אִסְתָּאב וְאַסִּיר, כֹּל שְׂכֹן הוּא יִין דְּאִיהוּ עֲבִיד. וְעַל דָּא לָא תִּימָא דְּדָא הוּא בְּלַחֲדוּי, אֶלָּא כֹּל מַה דְּעֲבַדִּי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, כֹּלָּא הוּא כְּעִין דְּוִגְמָא דְּלְעֵילָא, כֹּל שְׂכֹן יִין, דְּקָאִי בְּאַתְרַ עֲלָא, דְּוִגְמָא דִּינִין דְּמִנְטְרָא:

בְּגִין כֹּף יִשְׂרָאֵל שְׁתִּינִין יִין דִּישְׂרָאֵל, דְּאַתְעֲבִיד כְּדָא חֲזִי בְּקוּדְשָׁה, כְּגֹוֹנָא דִּישְׂרָאֵל לְעֵילָא, דְּשְׁתִּי וְאַשְׁתְּרָשָׁא וְאַתְבְּרָכָא בְּהוּא יִין עֲלָא קַדִּישָׁא, וְלָא שְׁתָּאן יִין דְּאַתְעֲבִיד בְּמִסְאָבוּתָא, וּמִסְטְרָא דְּמִסְאָבוּתָא, דְּהָא בִּיה שְׂרִיא רֹחָא דְּמִסְאָבוּתָא. (ולאו הוא מסטרא דישראל) וּמֵאן דְּשְׁתִּי לִיה (בהדייהו), אִסְתָּאב רֹחִיה, וְאַתְסָאב אִיהוּ, וְלָאו הוּא מִסְטְרָא דִּישְׂרָאֵל, וְלִית לִיה חוּלְקָא בְּעֲלֵמָא דְּאַתִּי. דְּהָא הוּא עֲלֵמָא דְּאַתִּי, יִין דְּמִנְטְרָא אִיהוּ:

וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין, בְּעִינִין לְנְטְרָא דָּא עַל כֹּלָּא, בְּגִין דְּאַתְקִשְׁר בְּאַתְרַ דְּעֲלֵמָא דְּאַתִּי. וּבְגִין כֹּף, בְּיִין אַתְבְּרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיר מִכֹּלָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ חֲדִי לְסְטְרָא שְׂמָאֵלָא, וּבְגִין חֲדוּתָא דִּילִיה אַתְכִּלִּיל בִּימִינָא. וְכֹד אַתְעֲבִיד כֹּלָּא יְמִינָא, כְּדִין שְׂמָא קַדִּישָׁא בְּחִידוּ, וּבְרַכָּאן מִשְׁתַּכְּחִי בְּכֹלָּהוּ עֲלֵמִין. וּבְעוּבָדָא דְּלְתַתָּא יְתַעַר עוּבָדָא דְּלְעֵילָא, וְעַל דָּא מְזַמְנִי יִין לְקַבִּיל יִין:

וּבְגִין דְּאִיהוּ מִנְטְרָא לְעֵילָא, בְּעֵי לְנְטְרָא לִיה לְתַתָּא, וְכֹל נְטִירוֹ דִּילִיה קוּדְשָׁה הוּא לִישְׂרָאֵל, וּמֵאן דְּפָגִים לִיה לְתַתָּא בְּסְטְרָא דְּמִסְאָבוּתָא, יִסְתָּאב אִיהוּ בְּהַאי עֲלֵמָא, וְלִית לִיה חוּלְקָא בְּעֲלֵמָא דְּאַתִּי, אַתְרַ דְּהוּא יִין דְּמִנְטְרָא שְׂרִיא. הוּא לָא נְטִיר לִיה, לָא יְתַנְטֵר הוּא לְעֲלֵמָא דְּאַתִּי. (דף מ' ע"ב) הוּא סְאִיב לִיה, יִסְאָבוֹן לִיה בְּהוּא עֲלֵמָא, לָא יְהָא לִיה חוּלְקָא בְּהוּא יִין דְּעֲלֵמָא דְּאַתִּי. זָכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִקְדָּשִׁי נִפְשִׁייהוּ בְּקוּדְשָׁה עֲלָא, וְנְטְרִי מַה דְּאַעֲטְרִיךְ לְאַתְנְטְרָא, וּמִקְדָּשִׁי לְמִלְכָּא בְּנְטִירוֹ עֲלָא דָּא. זָכָאִין אֵינּוֹן בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא דְּאַתִּי:





## חק לישראל – פרשת שמיני יום ג'

### הלכה – הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב'

(יד) כל שיעורי הנסכים האמורין בספר יחזקאל ומנין אותן הקרבנות וסדרי העבודה הכתובים שם כולם מלואים הן ואין נוהגין לדורות אלא הנביא צוה ופירש כיצד יהיו מקריבין המלואין עם חנוכת המזבח בימי המלך המשיח כשיבנה בית שלישי:

(טו) וכשם שהקריבו הנשיאים בחנוכת המזבח דברים שאין כמותן לדורות והקריבו בשבת כך הנשיא מקריב חנוכתו בשבת לעתיד כאשר מפורש שם וכן קרבנות שהקריבו בימי עזרא הבאים מהשבי מלואים היו ואינן נוהגין לדורות אבל דברים הנוהגים לדורות הם דברי תורה שפירשנו כמו שהעתיקום מפי משה רבינו אין להוסיף עליהם ואין לגרוע:

### לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריא אל בן סוזן, סוזנה מלכה  
בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.